

J. Wala 14.05.2024

Piła, dnia 16.05.2024 r.

URZĄD MIASTA I GMINY
Miasteczko Krajeńskie
WPLYNEŁO
2024-05-24

za zwrotnym potwierdzeniem odbioru

Zal. ....
Nr. *2538*

Gmina Miasteczko Krajeńskie

ul. Dąbrowskiego 16

89 – 350 Miasteczko Krajeńskie

Kierownik Delegatury w Pile Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Poznaniu w odpowiedzi na pismo IR.7011.8.5.2023 z dnia 17.04.2024 r. (data wpływu: 17.04.2024 r.) o zaopiniowanie prac / działań w kościele parafialnym p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego w Miasteczku Krajeńskim, polegających na remoncie organów oraz wymianie ławek na nowe, w ramach realizacji zadania dofinansowanego z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków, przedstawia swoje stanowisko w przedmiotowej sprawie.

Kościół parafialny p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego w Miasteczku Krajeńskim, wzniesiony w latach 1898 – 1899 w stylu neogotyckim, wpisany jest do rejestru zabytków pod numerem 482 - A decyzją z dnia 15.12.1983 r. Zabytkowy wizerunek świątyni tworzy stylistycznie jednorodny wystrój i wyposażenie z czasów jej budowy, m. in. zespół ławek utrzymanych w stylistyce neogotyckiej. Przedmiotowe ławki stanowią przykład rzemiosła artystycznego przełomu XIX i XX w. z charakterystycznymi dla danego czasu rozwiązaniami formalnymi, funkcjonalnymi, technologicznymi i dekoracyjnymi. Są również materialnym świadectwem historii kościoła w Miasteczku Krajeńskim, budującym poprzez swój autentyzm tożsamość kulturową miejsca. Ławki stanowią integralny, oryginalny element kościoła, nie są jednak indywidualnie wpisane do rejestru zabytków (z wyjątkiem jednej ławki wpisanej do rejestru pod numerem 637 – 665 B decyzją z dnia 27.09.1982 r., poz. 646 B - kserokopia karty ewidencyjnej obiektu w załączeniu), jednakże w myśl art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 840 ze zm.) uznane są za zabytek, tj. rzeczą ruchomą, będącą dziełem człowieka i stanowiącą świadectwo minionej epoki, której zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową. Poza tym obiekty te są w dobrym stanie technicznym, zarówno pod względem konstrukcji jak i drewnianej struktury, nie posiadają znacznych uszkodzeń mechanicznych i ubytków. Uległy jedynie przemalowaniu farbą olejną, co zniekształca ich pierwotną estetykę.

W związku z powyższym Kierownik Delegatury w Pile Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Poznaniu informuje, że **niedopuszczalne jest działanie polegające na wymianie zabytkowych ławek na nowe**. Akceptowalne ze stanowiska konserwatorskiego jest przeprowadzenie prac konserwatorsko – restauratorskich, obejmujących naprawę istniejących zniszczeń, zachowanie i utrwalenie zabytkowej substancji ławek oraz przywrócenie ich pierwotnego wyglądu (oryginalnego wykończenia powierzchni i kolorystyki). Przed rozpoczęciem prac konieczne jest uzgodnienie z organem ochrony

zabytków programu prac. Wskazane jest, aby program opracował dyplomowany konserwator dzieł sztuki, a prace prowadzone były pod jego nadzorem.

W odniesieniu do remontu organów proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień. Prospekt organowy (tj. drewniana obudowa instrumentu) wpisany jest do rejestru zabytków pod numerem 637 – 665 B decyzją z dnia 27.09.1982 r. (poz. 645 w załączniku do decyzji). W związku z powyższym, zgodnie z art. 36 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 840 ze zm.) prace przy ww. obiekcie wymagają uzyskania pozwolenia Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Zgodnie z art. 37a cytowanej wyżej ustawy prace te powinny być prowadzone przez dyplomowanego konserwatora dzieł sztuki posiadającego kwalifikacje wymagane przepisami prawa. Instrument organowy, zbudowany w 1907 r. w zakładzie organmistrzowskim Paula Voelknera w Bydgoszczy, nie jest wpisany do rejestru zabytków, ale znajduje się w wojewódzkiej ewidencji zabytków. W związku z faktem, że instrument jest zabytkiem, konieczne jest uzgodnienie z organem ochrony zabytków programu prac konserwatorskich przy przedmiotowym obiekcie. Prace powinny być przeprowadzone z zachowaniem oryginalnej konstrukcji i brzmienia instrumentu, a także z zastosowaniem przy wymianie elementów lub uzupełnieniu ubytków materiałów i technologii zgodnych z oryginalnymi. Program prac konserwatorskich powinien opracować organmistrz mający doświadczenie w remontach i naprawach zabytkowych instrumentów organowych. Osoba taka powinna również przeprowadzić przedmiotowe prace.

Jednocześnie Kierownik Delegatury w Pile Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Poznaniu informuje, że na podstawie art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 840 ze zm.) **w przypadku obawy zniszczenia lub uszkodzenia zabytku (prowadzenie prac / działań niezgodnie z wyżej przedstawionymi wytycznymi) wojewódzki konserwator zabytków może wydać z urzędu decyzję o wpisie zabytku ruchomego do rejestru zabytków.**

Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków
w Poznaniu
Kierownik Delegatury w Pile

mgr inż. Iwona Zerebiło

Otrzymuje za zwrotnym potwierdzeniem odbioru:

1. Adresat

Do wiadomości:

1. Parafia Rzymskokatolicka p.w. Podwyższenia Krzyża Świętego
ul. Ks. Piotra Skargi 7, 89 – 350 Miasteczko Krajeńskie
2. a/a KK